

Suvestinė redakcija nuo 2010-02-19

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [121-4979](#), i. k. 1072330ISAK003D-507

Nauja redakcija nuo 2009-06-05:

Nr. [3D-395](#), 2009-05-29, Žin. 2009, Nr. 66-2649 (2009-06-04) ; Žin. 2009, Nr. 68-0 (2009-06-09), i. k. 1092330ISAK003D-395

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„PARAMA VVG VEIKLAI, ĮGŪDŽIAMS ĮGYTI IR AKTYVIAI PRITAIKYTI“
ANTROSIOS VEIKLOS SRITIES „TECHNINĖ PARAMA KAIMO VIETОВIŲ
STUDIJOMS ATLIKTI, VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOMS RENGTI IR (ARBA)
ATNAUJINTI, ASMENIMS, RENGIANTIEMS ARBA ATNAUJINANTIEMS VIETOS
PLĖTROS STRATEGIJĄ, MOKYTI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. lapkričio 16 d. Nr. 3D-507
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2008, Nr. [46-1732](#)), 6.1 ir 7.2.1 punktais, atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 74/2009 (OL 2009 L30, p. 100), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 363/2009 (OL 2009 L 111, p. 5), nuostatas, ir siekdamas efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

tvirtinu Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ antrosios veiklos srities „Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2007 m. lapkričio 16 d.

įsakymu Nr. 3D-507

(Žemės ūkio ministro

2009 m. gegužės 29 d.

įsakymo Nr. 3D-395 redakcija)

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„PARAMA VVG VEIKLAI, ĮGŪDŽIAMS ĮGYTI IR AKTYVIAI PRITAIKYTI“
ANTROSIOS VEIKLOS SRITIES „TECHNINĖ PARAMA KAIMO VIETОВIŲ
STUDIJOMS ATLIKTI, VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOMS RENGTI IR
(ARBA) ATNAUJINTI, ASMENIMS, RENGIANTIEMS ARBA ATNAUJINANTIEMS
VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, MOKYTI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ (toliau – priemonė) antrosios veiklos srities „Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti“ (toliau – antroji veiklos sritis) įgyvendinimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 74/2009 (OL 2009 L 30, p. 100), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 363/2009 (OL 2007 L 111, p. 5), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#)), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa (toliau – Programa), patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2007)5076 ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#); 2009, Nr. [21-834](#)) (toliau – Programos administravimo taisyklės).

2. Taisyklės reglamentuoja paramos paraiškų, teikiamų pagal priemonės antrąją veiklos sritį teikimo, registravimo, vertinimo, atrankos bei projektų įgyvendinimo tvarką.

II. ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Kaimo bendruomenė – kaimo vietovės gyventojai, siejami bendrų gyvenimo kaimynystėje poreikių ir interesų. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. [25-745](#)) arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [68-1633](#); 2004, Nr. [25-752](#)) nustatyta tvarka.

Kaimo vietovė – gyvenamoji vietovė, kurios gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst.

Parama vietos plėtros strategijai rengti ir (arba) atnaujinti (toliau – parama) – EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės

biudžetas), skirtos vietos plėtros strategijai rengti ir (arba) atnaujinti, įskaitant kaimo vietovių studijų atlikimą ir paramą asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems šią strategiją, mokyti.

Pareiškėjas – vietos veiklos grupė (toliau – VVG), nustatyta tvarka teikianti paramos paraišką rengti ir (arba) atnaujinti vietos plėtros strategiją.

Verslo atstovas – ūkininkas arba fizinis asmuo, besiverčiantis individualia veikla pagal verslo liudijimą arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą, esantis VVG valdymo organo, turinčio sprendimų priėmimo teisę, sudėtyje, arba privataus juridinio asmens, vykdančio ūkinę komercinę veiklą, ar privačių juridinių asmenų asociacijos skirtas asmuo, VVG valdymo organe, turinčiame sprendimų priėmimo teisę, atstovaujantis jį skyrusio privataus juridinio asmens ar privačių juridinių asmenų asociacijos interesams.

Vietos valdžios atstovas – VVG teritorijoje veikiančios savivaldybės tarybos deleguotas asmuo, VVG valdymo organe, turinčiame sprendimų priėmimo teisę, atstovaujantis jį delegavusios savivaldybės interesams.

Vietos plėtros strategija – dokumentas, kuriame pateikta VVG teritorijos socialinės-ekonominės situacijos ir poreikių analizė, VVG misija, kaimo vietovių plėtros vizija, prioritetai, tikslai, jų įgyvendinimo priemonės ir rekomenduojami veiksmai naudojant vietovės išteklius, viešąją paramą ir telkiant VVG, kaimo bendruomenių ir kitų kaimo gyventojų pastangas.

VVG – ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių VVG teritorijos gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. valdymo organų narių sudaro kaimo bendruomenių, socialinių ir kitų partnerių, taip pat jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai ir iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai.

VVG teritorija – kaimo vietovė, kurios bendras gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-113](#), 2010-02-12, *Žin.*, 2010, Nr. 20-956 (2010-02-18), i. k. 1102330ISAK003D-113

4. Kitos taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Programos administravimo taisyklės.

III. PRIEMONĖS TIKSLAI

5. Priemonei keliami šie tikslai:

5.1. bendrieji tikslai:

5.1.1. telkti kaimo gyventojus ir ugdyti jų gebėjimus veikti kartu;

5.1.2. rengti integruotas vietos plėtros strategijas ir organizuoti jų įgyvendinimą naujais būdais ir metodais tikslingai naudojant vietos išteklius ir viešąją paramą;

5.1.3. užtikrinti efektyvią VVG veiklą, įgyvendinant *LEADER* metodą, įgyjant įgūdžius ir aktyviai juos taikant.

5.2. specialusis priemonės antrosios veiklos srities tikslas – remti vietos plėtros strategijų rengimą ir (arba) tobulinimą.

IV. REMIAMA VEIKLA

6. Pagal priemonę remiama: techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti.

V. PARAMOS DYDIS

7. Lėšos priemonės antrajai veiklos sričiai įgyvendinti skiriamos iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų valstybės biudžete.

8. Paramos suma, numatyta paskirstyti pagal šios priemonės antrąją veiklos sritį, nustatoma atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

9. Didžiausioji paramos suma vienam projektui – 69 056 Lt (šešiasdešimt devyni tūkstančiai penkiasdešimt šeši litai). Finansuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

VI. GALIMI PAREIŠKĖJAI, NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

10. Paramos paraišką gali teikti VVG, kuri:

10.1. yra registruota Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. yra viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių VVG teritorijos gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. VVG valdymo organo narių sudaro kaimo bendruomenių, socialinių ir kitų partnerių, jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai ir iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai; kai VVG atstovaujama teritorija apima kelių savivaldybių teritoriją ar kelių savivaldybių teritorijų dalį (-is), į VVG valdymo organą iš visų savivaldybių teritorijų turi būti skirta bent po vieną asmenį iš visų trijų sektorių (nevyriausybinių, vietos valdžios ir verslo);

10.3. turi valdymo organą, turintį sprendimų priėmimo teisę, kurį sudaro įvairaus amžiaus (bent vienas asmuo iki 25 metų amžiaus) ir abiejų lyčių nariai (santykiu 40:60, t. y. mažiausiai 40 proc., nesvarbu, kurios lyties atstovų VVG valdymo organe);

10.4. bent 1/3 VVG valdymo organo narių yra išklause mokymo kursus, tiesiogiai susijusius su *LEADER* metodo taikymu. Tinkamais pripažįstami mokymo kursai, kurių mokymo programų kodai yra 596131007 ir 596131008 (taikoma, kai VVG nėra gavusi paramos pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 2 d. nutarimu Nr. 935 (Žin., 2004, Nr. [123-4486](#)), Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemonę „*Leader+* pobūdžio priemonė“ (pareiškėjo valdymo organo nariai, norintys išklausti mokymo kursus, turėtų raštu arba el. paštu mmc@zum.lt kreiptis į Programos „*Leader*“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrą (Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius);

10.5. turi administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų įgyvendinti projektą ir administruoti viešąsias lėšas (pasirinktas administracijos ir finansų vadovas, kuris geba administruoti viešąsias lėšas ir užtikrinti tinkamą partnerystės darbą arba VVG sudaro teisėtai suformuotą bendrą organą, kuris užtikrina tinkamą partnerystės funkcionavimą ir gebėjimą administruoti viešąsias lėšas). Jeigu paramos paraiškos pateikimo metu pareiškėjas neturi paskirto asmens (-ų), turinčio (-ių) administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų vykdyti projektą ir administruoti viešąsias lėšas, paramos paraiškoje nurodoma, kad projektą administruojantis (-ys) asmuo (-ys) bus paskirtas (-i), užtikrinant pakankamus atrenkamo (-ų) asmens (-ų) administracinius, metodinius ir finansų valdymo gebėjimus vykdyti projektą ir administruoti viešąsias lėšas (t. y. paramos paraiškoje nurodomi konkretūs kriterijai, pagal kuriuos bus atrenkamas (-i) projektą administruojantis (-ys) asmuo (-ys);

10.6. atstovauja kaimo vietovėms, kurių bendras gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst.;

10.7. atstovauja ekonominiu, socialiniu ir fiziniu (geografiniu) atžvilgiu vientisai teritorijai, nepriklausančiai kitos VVG teritorijai;

10.8. tvarko buhalterinę apskaitą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)).

11. Netinkami pareiškėjai:

11.1. neatitinkantys šių taisyklių 10 punkte nustatytų reikalavimų;

11.2. kuriems iškelta byla dėl bankroto ir (arba) yra likviduojami;

11.3. nesumokėję socialinio draudimo įmokų, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktais, kai yra registruoti draudėjais;

11.4. neįvykdę mokesčių įsipareigojimų pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

11.5. paramos paraiškoje, jos prieduose arba pagal Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) užklausimą pateiktuose dokumentuose Agentūrai pateikę neteisingą informaciją;

11.6. projektų atrankos ir (arba) vertinimo procesų metu, siekdami palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką projekto vertinimą atliekančiais ir (arba) sprendimą dėl paramos lėšų projektui įgyvendinti skyrimo priimančiai institucijai;

11.7. kuriems yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

11.7.1. pareiškėjo įvykdyto kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš EB ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pažeidimo;

11.7.2. paramos mokėjimo pareiškėjui nutraukimo dėl padaryto pažeidimo;

11.7.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinio teisės pažeidimo, susijusio su parama.

12. Pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą:

12.1. vienerius metus 11.7.1 ir 11.7.2 punktuose nurodytais atvejais;

12.2. dvejus metus 11.7.3 punkte nurodytu atveju.

VII. TINKAMUMO KRITERIJAI

13. Projekto tinkamumo kriterijai gauti paramą:

13.1. projektu siekiama įgyvendinti šių taisyklių III skyriuje nurodytus tikslus;

13.2. projekto veiklos sritys (arba jų dalis) atitinka remiamas veiklos sritis, nurodytas šių taisyklių IV skyriuje;

13.3. projektas atitinka EB horizontaliąsias sritis: darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės (jo poveikis šių principų požiūriu yra neutralus arba teigiamas);

13.4. projektas turi tęstinumo galimybes (pareiškėjas turi įsipareigoti kreiptis paramos pagal Programos priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“);

13.5. nuosavų lėšų finansavimo šaltiniai yra aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami, realūs paramos paraiškos pateikimo metu (taikoma, jei pareiškėjas planuoja prie projekto įgyvendinimo prisidėti nuosavomis lėšomis);

13.6. projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių ir EB programų. Taip pat vertinama, ar pareiškėjas nėra gavęs paramos 2007–2013 m. strategijai parengti ir (arba) tobulinti pagal Gaires pareiškėjams, teikiantiems projektus paramai gauti 2006 metais pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemonės „Leader+ pobūdžio priemonė“ veiklos srities „Įgūdžių įgijimas“ sektorių „Techninė parama kaimo vietovių studijoms, jų vertinimui, paramos paraiškų paramai gauti ir integruotų bandomųjų strategijų parengimui, atsižvelgiant į susijusių gyventojų poreikius, parengtų bandomųjų strategijų tobulinimui“, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. 3D-336 (Žin., 2006, Nr. [90-3543](#));

13.7. turi būti pateiktas veiklos planas, kuriame nurodyta, kad:

13.7.1. VVG valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių kaimo gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. VVG valdymo organo narių sudaro kaimo bendruomenių, socialinių ir kitų partnerių bei jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai ir iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai (veiklos plane turi būti detalizuota informacija apie VVG valdymo organą, t. y. kuriam sektoriui (vietos valdžios, verslo ir pan.) atstovauja kiekvienas VVG valdymo organo narys). Kai VVG atstovaujama teritorija apima kelių savivaldybių teritoriją ar kelių savivaldybių teritorijų dalį (-is), į VVG valdymo organą iš visų savivaldybių teritorijų turi būti

skirta bent po vieną asmenį iš visų trijų sektorių (nevyriausybinių, vietos valdžios ir verslo). VVG valdymo organo sudėties aprašymas neturi prieštarauti steigimo dokumentuose (įstatuose ir pan.) pateikiamai informacijai);

13.7.2. VVG valdymo organą, turintį sprendimų priėmimo teisę, sudaro įvairaus amžiaus (bent vienas asmuo iki 25 metų amžiaus (veiklos plane turi būti nurodytas asmuo iki 25 metų, esantis VVG valdymo organo sudėtyje)) ir abiejų lyčių nariai (santykiu 40:60, t. y. mažiausiai 40 proc., nesvarbu, kurios lyties atstovų valdymo organe);

13.7.3. VVG teritorija (turi būti įrodyta, kad VVG atstovauja kaimo vietovėms, kurių bendras gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst., taip pat kad VVG teritorija nepriklauso kitos VVG teritorijai (pridedamas žemėlapis ar kartoschema, kur nurodoma atstovaujamųjų kaimo gyvenamųjų vietovių pavadinimai, šios teritorijos dydis km² ir gyventojų skaičius. Gyventojų skaičius nurodomas, remiantis oficialiais Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Statistikos departamentas) kaupiamais duomenimis. Jei Statistikos departamentas šios informacijos neturi, vadovaujamas savivaldybių ir (arba) seniūnijų duomenimis, kurie turi būti patvirtinti institucijos antspaudu ir atsakingo asmens parašu. Šie duomenys veiklos plane ir paramos paraiškoje pateikiami praėjusiųjų arba einamųjų metų, kuriais yra teikiama paramos paraiška, nurodant jų šaltinį ir metus);

13.7.4. VVG teritorijos pasirinkimo pagrindimas: vietovės pasirinkimo priežastys, jos vientisumas ekonomine, socialine ir geografinė prasmėmis ir nepriklausymas kitos VVG teritorijai;

13.7.5. projekto tikslas (-ai), planuojama veikla ir (arba) veiksmai tikslui (-ams) pasiekti (nurodant projekte planuojamos vykdyti veiklos įgyvendinimo seką ir terminus) ir siekiami rezultatai.

VIII. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

14. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, būtinos projektui įgyvendinti ir patirtos nuo paramos paraiškos užregistravimo Agentūroje datos (išskyrus bendrąsias išlaidas, kurios gali būti patirtos nuo 2007 m. sausio 1 d. ir ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki paramos paraiškos pateikimo datos) iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

15. Projekto išlaidos turi būti pagrįstos, realios, suplanuotos, atsižvelgiant į vidutinį metų kainų augimą ir valiutų riziką, ir būtinos projektui įgyvendinti.

16. Projekto išlaidos turi būti patirtos nepažeidžiant Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, įtrauktos į projekto vykdytojo apskaitą ir gali būti identifikuojamos, pagrįstos ir patvirtinamos atitinkamais išlaidų pagrindimo dokumentais (rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktomis sąskaitomis, perdavimo ir priėmimo aktais, darbo laiko apskaitos žiniaraščiais, kelionių ir kitais dokumentais) ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais (sąskaitos išrašais, patvirtintais finansinės institucijos, internetine bankininkyste besinaudojančio pareiškėjo pateiktais išrašais, patvirtintais pareiškėjo vadovo parašu ir antspaudu (jei toks yra) ir kitais dokumentais).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-686](#), 2009-09-17, Žin., 2009, Nr. 113-4830 (2009-09-22), i. k. 1092330ISAK003D-686

17. Paskutinis mokėjimo prašymas Agentūrai turi būti pateiktas per paramos sutartyje nustatytą laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai nuo paramos sutarties pasirašymo datos. Projektai, kurie bus pateikti 2013 metais ir kuriems bus skiriama parama, turės būti įgyvendinti ir paramos lėšos išmokėtos iki 2015 m. gruodžio 31 d. Tam, kad paramos lėšos paramos gavėjui būtų išmokėtos iki 2015 m. gruodžio 31 d., paramos gavėjas turi suplanuoti projekto veiklą taip, kad jis pateiktų Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą ne vėliau kaip likus 3 mėn. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

18. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti išlaidas ir neviršijant nustatyto galimo didžiausio paramos dydžio.

19. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas ir pagal atitinkamų kategorijų išlaidų rūšis, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos:

19.1. bendrosios išlaidos (tačiau jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant Programos administravimo taisyklėse nustatytos pirkimų tvarkos, šios išlaidos nefinansuojamos):

19.1.1. atlygis (pagal paslaugų sutartį, kai paslaugas teikia juridinis asmuo arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turintis fizinis asmuo) konsultantams, konsultuojantiems organizaciniais paramos paraiškos parengimo, finansiniais ir projekto įgyvendinimo (išskyrus strategijos rengimą ir (arba) tobulinimą) klausimais. Šios išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 5 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

19.2. projekto įgyvendinimo išlaidos:

19.2.1. atlyginimas strategijos rengėjams ir (arba) konsultantams (darbo užmokestis, įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, jei dirbama pagal darbo sutartį, arba atlygis pagal paslaugų sutartį, kai paslaugas teikia juridinis asmuo arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turintis fizinis asmuo). Strategijos rengėjai ir konsultantai turi būti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 gegužės 18 d. įsakymo Nr. 3D-242 „Dėl Konsultavimo įstaigų ir konsultantų akreditavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [57-2207](#)) nustatyta tvarka akredituotos konsultavimo įstaigos arba akredituoti konsultantai (akredituotų institucijų ir akredituotų konsultantų sąrašas pateikiamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – ministerija) [www.zum.lt](#), ir Agentūros – [www.nma.lt](#) interneto svetainėse);

19.2.2. kelionių (nuvykimo ir grįžimo), transporto nuomos, transporto šalies viduje (jei vykstama į užsienį), nakvynės, dalyvio mokesčio (jei toks nustatytas), sveikatos draudimo (jei vykstama į užsienį) išlaidos; komandiruotės išlaidos, jei į kelionę vyksta projekto vykdytojo (VVG) darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Šios išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su projekto veikla (strategijos parengimu) (pavyzdžiui, bendradarbiavimo ryšių su Lietuvos ir (arba) kitų EB valstybių narių VVG užmezgimas, dalyvavimas konferencijose, parodose ir panašaus pobūdžio renginiuose, susitikimai su kaimo gyventojais, kaimo gyventojų apklausų atlikimas ir pan.). Šioms išlaidoms finansuoti gali būti skirta ne daugiau kaip 14 000 Lt;

19.2.3. mokomųjų ir informacinių renginių (seminarų), tiesiogiai susijusių su kaimo vietovių studijomis, jų vertinimu, vietos plėtros strategijų parengimu, parengtų vietos plėtros strategijų tobulinimu ir VVG susirinkimų, susitikimų su kaimo bendruomenėmis, VVG teritorijos kaimo gyventojais vietos plėtros strategijų rengimo klausimais) organizavimo Lietuvos Respublikos teritorijoje (šioms išlaidoms finansuoti gali būti skirta ne daugiau kaip 12 000 Lt; mokomojo renginio įkainis negali būti didesnis kaip 400 Lt per val. (mokomojo renginio dalyvių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 12 asmenų); informacinio renginio įkainis negali būti didesnis kaip 1000 Lt):

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-686](#), 2009-09-17, Žin., 2009, Nr. 113-4830 (2009-09-22), i. k. 1092330ISAK003D-686

19.2.3.1. atlyginimas lektoriui (darbo užmokestis, įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, jei dirbama pagal darbo sutartį, arba atlygis pagal paslaugų sutartį, kai paslaugas teikia juridinis asmuo arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turintis fizinis asmuo). Atlyginimas asistentui negali būti didesnis nei 50 proc. atlyginimo, numatyto lektoriui; lektoriai turi būti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 18 d. įsakymo Nr. 3D-242 nustatyta tvarka akredituotų institucijų darbuotojai arba akredituoti konsultantai (akredituotų institucijų ir akredituotų konsultantų sąrašas pateikiamas ministerijos – [www.zum.lt](#) ir Agentūros – [www.nma.lt](#) interneto svetainėse);

19.2.3.2. patalpų, kuriose bus organizuojamas mokomasis ir (arba) informacinis renginys, nuomos;

19.2.3.3. mokomojo ir informacinio renginio medžiagos rengimo, įskaitant vertimo paslaugas, spausdinimo, rišimo ir dauginimo;

19.2.3.4. įrangos (mokomosios ir (arba) informacinės medžiagos demonstravimo technikos) nuomos;

19.2.3.5. kelionių ir (arba) transporto nuomos lektoriams, jų asistentams, mokomojo ir (arba) informacinio renginio organizavimą administruojantiems asmenims, mokomojo ir (arba) informacinio renginio klausytojams vykstant į renginio vietą ir grįžtant iš jos;

19.2.3.6. lektoriaus, jo asistento, mokomojo ir (arba) informacinio renginio organizavimą administruojančių asmenų, mokomojo ir (arba) informacinio renginio klausytojų aprūpinimo maistu ir nakvyne (dalyvavimo renginyje) laikotarpiu);

19.2.3.7. kanceliarinių prekių, skirtų mokomojo ir informacinio renginio klausytojams;

19.2.4. ryšių (pašto, telefono ir kt.);

19.2.5. susijusios su atsiskaitomosios sąskaitos, kuri skirta paramos lėšoms, atidarymu ir aptarnavimu;

19.2.6. vietos plėtros strategijos (ar jos santraukos) vertimo paslaugų pirkimo;

19.3. viešinimo išlaidos, atliktos vadovaujantis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)). Viešinimo išlaidoms finansuoti gali būti skirta ne daugiau kaip 5 000 Lt.

20. Netinkamos finansuoti išlaidos:

20.1. išlaidos, nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu, neatitinkančios šių taisyklių 14–17 punktuose išlaidoms nustatytų reikalavimų ir neįvardytos šių taisyklių 19 punkte;

20.2. išlaidos, patirtos iki paramos paraiškos užregistravimo Agentūroje datos, išskyrus bendrąsias išlaidas;

20.3. bendrųjų išlaidų dalis, neatitinkanti šių taisyklių 14 ir 19.1 punktuose nurodytų reikalavimų;

20.4. išlaidos, padarytos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant Programos administravimo taisyklėse nustatytos pirkimų tvarkos.

21. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. [35-1271](#)) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė) visais atvejais yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

IX. PARAMOS PARAIŠKŲ PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

22. Paramos paraiškos forma pateikiama šių taisyklių priede ir skelbiama ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

23. Paramos paraiška pildoma, teikiama ir registruojama Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Kitaip užpildytos, sukomplektuotos ar pateiktos paramos paraiškos nebus priimamos.

24. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kontrolės departamento teritoriniuose skyriuose (toliau – KDTS) pagal pareiškėjo buveinės vietą Programos administravimo taisyklėse nurodytais adresais.

25. Dokumentai (jų originalai arba nuorašai, patvirtinti teisės aktų nustatyta tvarka), kurie turi būti pateikti kartu su užpildyta paramos paraiška, yra nurodyti paramos paraiškos (pateikiamos šių taisyklių priede) XIII skyriuje.

26. Paramos paraiškos pagal šias taisykles renkamos taikant testinio paramos paraiškų priėmimo procedūrą, o vertinamos ir sprendimas dėl jų finansavimo priimamas atsižvelgiant į paramos paraiškų pateikimo datą.

27. Kvietimą teikti paramos paraiškas skelbia Agentūra pagal ministerijos sudarytą metinį paramos paraiškų priėmimo tvarkaraštį.

X. PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

28. Paramos paraiškos vertinamos ir jų vertinimo procesas organizuojamas vadovaujantis Programos administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka. Paramos paraiškų vertinimą sudaro šie etapai:

28.1. paramos paraiškų administracinės atitikties tikrinimas;

28.2. tinkamumo skirti paramą vertinimas.

29. Paramos paraiškų administracinės atitikties tikrinimas, kuris negali užtrukti daugiau kaip 10 darbo dienų (į terminą neįskaičiuojamas laikas, kai pareiškėjas šalina trūkumus. Trūkumams pašalinti nustatomas 10 darbo dienų terminas nuo pranešimo įteikimo), atliekamas vadovaujantis Programos administravimo taisyklių nuostatomis.

30. Tuo atveju, kai administracinės atitikties reikalavimus atitinkančių paramos paraiškų prašomos paramos suma viršija šių taisyklių 8 punkte nustatyta tvarka patvirtintą paramos sumą, paramos paraiškos vertinamos ir sprendimas dėl jų finansavimo priimamas atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo datą.

31. Atlikus administracinės atitikties vertinimą tinkamai užpildytos paramos paraiškos yra užregistruojamos ir perduodamos į kitą vertinimo etapą.

32. Informacija apie paramos paraiškas, kurių administracinės atitikties tikrinimas atliktas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

33. Projekto tinkamumo skirti paramą vertinimą Agentūra turi organizuoti bendradarbiaudama su pareiškėju, t. y. Programos administravimo taisyklėse nustatytais terminais ir tvarka Agentūrai pateikus pastabas dėl paramos paraiškos ar jos priedų atitikties projektų tinkamumo kriterijams, pareiškėjas gali šiuos dokumentus ir (arba) duomenis patikslinti.

34. Priimant sprendimus dėl projektų tinkamumo, turi būti užtikrinama, kad, sudarius paramos sutartis, nebus viršyta priemonei nustatyta didžiausioji leistina paramos suma.

35. Galutiniam sprendimui dėl paramos skyrimo projektui priimti ministerijoje projektų atrankos komitetas nesudaromas. Šis sprendimas įteisinamas Agentūros direktoriaus įsakymu. Apie priimtą galutinį sprendimą Agentūra raštu informuoja ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

36. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo informuoja pareiškėjus registruotu laišku per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Informacija apie priimtus sprendimus skirti paramą skelbiama Agentūros interneto svetainėje (www.nma.lt) Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XI. PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

37. Agentūra, priėmusi sprendimą skirti paramą, vadovaudamasi Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais, inicijuoja paramos sutarties rengimo ir pasirašymo procedūras.

38. Paramos sutartyje pagal priemonės antrąją veiklos sritį paramos gavėjas įsipareigoja:

38.1. projekto pabaigoje (kaip projekto rezultata) pateikti Agentūrai strategiją arba jos projektą;

38.2. kreiptis paramos pagal priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“.

39. Pareiškėjas, prieš pasirašydamas paramos sutartį, privalo atsidaryti finansinėje institucijoje atskirą sąskaitą, skirtą paramos lėšoms pervesti.

40. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, tampa paramos gavėju.

41. Informacija apie pasirašytas paramos sutartis skelbiama Agentūros interneto svetainėje (www.nma.lt) Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

42. Projekto vykdytojas po paramos sutarties pasirašymo privalo derinti viešųjų pirkimų dokumentaciją su Agentūra.

XII. MOKĖJIMO PRAŠYMO PATEIKIMAS

43. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt ir ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt.

44. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus privalo užpildyti, sukomplektuoti ir pateikti Agentūros KDTS pagal paramos gavėjo buveinės vietą taip, kaip tai nurodyta Programos administravimo taisyklėse. Netinkamai užpildyti, sukomplektuoti ar pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami.

45. Teikiant avanso, tarpinį ar galutinį mokėjimo prašymą, pildoma ta pati mokėjimo prašymo forma, tik prašant išmokėti avansą, mokėjimo prašymo formoje pildomos skiltys, kuriose prašoma pateikti informaciją apie paramos gavėją, ir nurodomas prašomo avanso dydis.

46. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, paramos gavėjui taikomos Programos administravimo taisyklėse numatytos sankcijos. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami dar 25 darbo dienas nuo paramos sutartyje nustatytos datos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.

47. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki nustatyto termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo (sutarties keitimo), gali pridėti dokumentus, įrodančius pateisinamas priežastis. Prašymas pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą turi būti įteiktas asmeniškai paramos gavėjo vadovo arba jo įgalioto asmens (įgaliojimas patvirtinamas projekto vykdytojo vadovo parašu ir antspaudu (jeigu tokį turi), išsiųstas paštu registruotu laišku, faksu arba įteiktas pašto kurjerio. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo terminą, keičiama paramos sutartis.

48. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, sankcijos netaikomos, tačiau paramos gavėjas privalo Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir (arba) pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

49. Paramos gavėjų atsiskaitymai, susiję su projekto įgyvendinimu, turi vykti tik per finansines institucijas.

50. Jei paramos sutartyje numatyta, kad paramos gavėjas projekto dalį finansuoja iš nuosavų lėšų (įnašas pinigais), kiekviename mokėjimo prašyme deklaruota tinkamų finansuoti išlaidų suma apmokama taip, kad būtų išlaikytas paramos sutartyje nustatytas paramos ir nuosavų lėšų santykis.

51. Agentūrai pateikti ir užregistruoti mokėjimo prašymai tikrinami ir vertinami Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais. Rekomenduojama, kad mokėjimo prašymų administracinės atitikties vertinimas neužtruktų ilgiau kaip 10 kalendorinių dienų nuo jo užregistravimo Agentūros KDTS dienos, avanso mokėjimo prašymo vertinimas – 20 kalendorinių dienų nuo jo užregistravimo Agentūros KDTS dienos.

XIII. PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

52. Projekto, įgyvendinamo pagal priemonės antrąją veiklos sritį, tinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti taikomi išlaidų kompensavimo būdas ir išlaidų kompensavimo su avansu mokėjimu būdas. Konkretus paramos lėšų išmokėjimo būdas nustatomas paramos sutartyje.

53. Pagal išlaidų kompensavimo su avansu mokėjimo būdą:

53.1. paramos lėšos gali būti išmokamos viešųjų juridinių asmenų, kurių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas arba Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-787](#); 2004, Nr. [7-128](#)), įgyvendinamiems projektams;

53.2. avanso dydis paramos gavėjui negali būti didesnis nei 40 procentų paramos sumos;

53.3. pasirašius paramos sutartį, paramos gavėjui pagal jo pateiktą avanso mokėjimo prašymą išmokamas paramos sutartyje nustatyto dydžio avansas;

53.4. paramos gavėjas paramos sutartyje nustatytu periodiškumu teikia Agentūrai mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja padarytas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidas pateisinančių ir išlaidų apmokėjimą įrodančius dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei tokį turi). Pirmąjį tarpinio mokėjimo prašymą paramos gavėjas teikia Agentūrai ne vėliau kaip po 3 mėnesių nuo avanso gavimo dienos. Jeigu per 3 mėnesius nuo avanso gavimo dienos projekto vykdytojas nepradeda įgyvendinti projekto ir nepatiria išlaidų, jis, praėjus 3 mėnesiams, per 5 darbo dienas privalo grąžinti avansą Agentūrai. Apie grąžintas ir susigrąžintinas avanso lėšas Agentūra informuoja ministeriją. Paramos sutartyje taip pat nustatomas galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas;

53.5. kai bendra pagal paramos gavėjo pateiktus mokėjimo prašymus kompensuota ir avansu paramos gavėjui išmokėta suma pasiekia projektui įgyvendinti skirtą paramos sumą, projekto įgyvendinimo išlaidos toliau nekompensuojamos;

53.6. baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą;

53.7. Agentūra, išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą ir nustačiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos lėšomis – Agentūra, vadovaudamasi paramos sutarties nuostatomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti perviršinę sumą. Apie tokias grąžintinas ir susigrąžintas lėšas Agentūra informuoja ministeriją;

53.8. paramos gavėjas gali teikti iki trijų mokėjimo prašymų, neįskaitant avanso mokėjimo prašymo.

54. Pagal išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą:

54.1. paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir paramos sutartyje nustatytu periodiškumu teikia Agentūrai mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidas pateisinančius ir išlaidų apmokėjimą įrodančius dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei tokį turi). Paramos sutartyje taip pat nustatomas galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas;

54.2. baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą;

54.3. paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų.

55. Paramos lėšos paramos gavėjui išmokamos Programos administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XIV. PROJEKTŲ VIEŠINIMAS

56. Iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų pagal Programą konkrečiam projektui paramą gaunantis paramos gavėjas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis.

XV. INFORMACIJOS TEIKIMAS

57. Informacijos ir paaiškinimų dėl paramos kreiptis:

57.1. telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, „Ryšių su visuomene skyrius“, tel. (8 5) 252 6999;

57.2. faksu (8 5) 252 6945;

57.3. elektroniniu paštu adresu info@nma.lt.

58. Klausiant faksu ar elektroniniu paštu, turi būti pateikiama aiški nuoroda į šias taisykles (ar kvietimo teikti paramos paraiškas skelbimo numerį ir pavadinimą), klausiančiojo vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas ir telefonas.

59. Atsakymai į klausimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui potencialių pareiškėjų, skelbiami Agentūros interneto svetainės www.nma.lt skiltyje „Klausimai“.

60. Informacija apie paramos paraišką vertinančius asmenis neteikiama.

XVI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61. Projektų dokumentų saugojimo, apskundimo tvarką, projektų įgyvendinimo priežiūrą, patikrų vietoje atlikimo, projektų ir paramos sutarties pakeitimų tvarką nustato Programos administravimo taisyklės ir kiti teisės aktai.

62. Paramos gavėjui nesilaikant paramos skyrimo reikalavimų ir pažeidžiant įsipareigojimus, numatytus šiose taisyklėse ir paramos paraiškoje, taikomos sankcijos, numatytos Programos administravimo taisyklėse.

63. Šios taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

64. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ antrosios veiklos srities „Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti“ įgyvendinimo taisyklių priedas

(Paramos paraiškos forma)

NACIONALINĖS MOKĖJIMO AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS KONTROLĖS DEPARTAMENTO	TERITORINIS SKYRIUS*
 (paramos paraiškos registracijos data ir registracijos numeris)	
(paramos paraišką užregistravusio tarnautojo pareigos) (vardas, pavardė) (parašas)	
Paramos paraiška vertinti priimta ☐	
Paramos paraiška atmesta ☐	

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos
Kontrolės departamento _____ teritoriniam skyriui

PARAMOS PARAIŠKA
PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„PARAMA VVG VEIKLAI, ĮGŪDŽIAMS ĮGYTI IR AKTYVIAI PRITAIKYTI“ VEIKLOS
SRITĮ „TECHNINĖ PARAMA KAIMO VIETОВІŲ STUDIJOMS ATLIKTI, VIETOS
PLĖTROS STRATEGIJOMS RENGTI IR (ARBA) ATNAUJINTI, ASMENIMS,
RENGIANTIEMS ARBA ATNAUJINANTIEMS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ,
MOKYTI“ **

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

I. PARAMOS PARAIŠKOS TEIKĒJAS

...

...

(pareiškėjo teisinė forma ir pavadinimas)

Buveinės adresas:

(Nurodoma juridinio asmens buveinės adresas, telefonas, faksas, el. pašto adresas, kuriuo bus galima susisiekti su pareiškėju paramos paraiškos vertinimo ir projekto įgyvendinimo metu.)

* Pildo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) Kontrolės departamento teritorinio skyriaus tarnautojas.

** Pildydami rašykite didžiosiomis raidėmis ir aiškiu šriftu (rekomenduojama naudoti Times New Roman šriftą, kurio dydis yra ne mažesnis kaip 10 punktų).

Savivaldybės pavadinimas	
Vietovės pavadinimas	
Gatvės pavadinimas	
Namo Nr.	
Buto Nr.	
Pašto indeksas	
Telefono Nr.	
Fakso Nr.	
El. paštas	

Kokiu būdu norite gauti informaciją apie paramos paraiškos administravimo eigą?
PASTABA. Užpildykite tik vieną langelį, pažymint ženklą „X“.

Paštu	☐
Elektroniniu paštu	☐

II. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĖJĄ

1. Juridinio asmens duomenys:
1.1. Juridinio asmens registravimo kodas
1.2. Įsteigimo data
(Nurodoma įsteigimo data pagal juridinio asmens registracijos pažymėjimą)
1.3. Juridinio asmens vadovas:
(Nurodomos juridinio asmens vadovo pareigos, vardas pavardė, telefono Nr., el. pašto adresas, kuriuo bus galima susisiekti su pareiškėju paramos paraiškos vertinimo ir projekto įgyvendinimo metu.)
1.3.1. Pareigos
1.3.2. Vardas
1.3.3. Pavardė
1.3.4. Telefono Nr.
El. paštas

III. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ, KURIAM PRAŠOMA PARAMOS

1. Programos priemonės kodas	4 3 1
2. Veiklos sritis (pažymėti)	1) „Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti“ ☐ Pažymima ženkle „X“
3. Projekto pavadinimas	(Projekto, kuriam įgyvendinti prašoma paramos, pavadinimas)
4. Projekto įgyvendinimo vieta ir (arba) aprėptis	(Projekto, kuriam įgyvendinti prašoma paramos, įgyvendinimo vieta ir (arba) aprėptis)
5. Bendra projekto vertė su PVM, Lt	Lt (Bendra projekto vertė su tinkamomis ir netinkamomis finansuoti išlaidomis su PVM, litais)
6. Bendra projekto vertė be PVM, Lt	Lt (Bendra projekto vertė su tinkamomis ir netinkamomis finansuoti išlaidomis be PVM, litais)
7. Prašoma paramos suma, Lt	Lt (Prašoma paramos suma, litais)
8. Projekto įgyvendinimo trukmė, mėn.	mėn. (Projekto įgyvendinimo trukmė mėnesiais, t. y. nuo planuojamos paramos sutarties pasirašymo dienos iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos)
9. Planuojama projekto pradžia:	 (Planuojama paramos sutarties pasirašymo data)
10. Planuojama projekto pabaiga:	 (Planuojama paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai data)
11. Projekto vadovas ¹ (vardas, pavardė): Kontaktinio tel. Nr.	 (Pareiškėjo įgalioto asmens, kuris bus atsakingas už projekto valdymą ir priežiūrą projekto įgyvendinimo metu, vardas, pavardė, telefono Nr.)
12. Projekto administratorius ¹ (vardas, pavardė): Kontaktinio tel. Nr. El. pašto adresas	 (Pareiškėjo įgalioto asmens, kuris bus atsakingas už projekto įgyvendinimo priežiūrą ir ataskaitų rengimą projekto įgyvendinimo metu, vardas, pavardė, telefono Nr., el. pašto adresas)
13. Projekto finansininkas ¹ (vardas, pavardė): Kontaktinio tel. Nr. El. pašto adresas	 (Pareiškėjo įgalioto asmens, kuris bus atsakingas už projekto lėšų apskaitą projekto įgyvendinimo metu (pageidautina, kad tai būtų institucijos vyr. buhalteris), vardas, pavardė, telefono Nr., el. pašto adresas)

¹ Jeigu paramos paraiškos pateikimo metu pareiškėjas neturi paskirto asmens (-ų), turinčio (-ių) administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų vykdyti priemonę „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ ir administruoti viešąsias lėšas, paramos paraiškoje nurodoma, kad projektą administruojantis (-ys) asmuo (-ys) bus atrinktas, užtikrinant pakankamus atrenkamo (-ų) asmens (-ų) administracinius, metodinius ir finansų valdymo gebėjimus vykdyti šią priemonę ir administruoti viešąsias

lėšas (t. y. paramos paraiškoje nurodomi konkretūs kriterijai, pagal kuriuos bus atrenkamas (-i) projektą administruojantis (-ys) asmuo (-ys).

Pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas _____

IV. PROJEKTO SANTRAUKA

Nuoroda į Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa (toliau – Programa)
<i>Nurodoma, kokios Programos priemonės tikslams įgyvendinti yra skirtas projektas.</i>
Trumpas projekto esmės aprašymas
<i>Trumpai (ne daugiau kaip 1 psl.) paaiškinama:</i> projekto pavadinimas; projekto įgyvendinimo vieta; projekto aktualumas; projekto pagrindiniai tikslai, planuojama veikla ir (arba) veiksmas tikslui pasiekti (sąsaja su Programos priemonės tikslais, paramos paraiškos 4 skyriaus lentelėje nurodomais duomenimis); projekto veiklos ir (arba) įgyvendinimo etapai (seka ir terminai); kokie projekto paruošimo darbai jau atlikti; kas bus atsakingas už projekto įgyvendinimą, kaip bus organizuojamas projekto įgyvendinimas; kokie bus tiesioginiai projekto pasiekimai (kas ir kada bus parengta, įsigyta ir pan., sąsaja su paramos paraiškos 4 skyriaus lentelėje nurodomais duomenimis)? kita informacija.
Projekto atitiktis Europos Bendrijos (toliau – EB) horizontaliosioms sritims
<i>Trumpai paaiškinama, kad projektas parengtas atsižvelgiant į EB horizontaliąsias sritis: darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės (t. y. jo poveikis šių sričių požiūriu yra neutralus arba teigiamas).</i>
Projekto tęstinumo užtikrinimas
<i>Trumpai paaiškinama kaip bus užtikrinamas projekto tęstinumas (pavyzdžiui, pareiškėjas nurodo, kad kreipsis paramos pagal priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“).</i>

V. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS

(Nurodoma atskirų planuojamų veiklų: įgyvendinimo trukmė (mėn.), vykdymo laikas (pradžia, pabaiga) ir atsakingo už vykdymą asmens vardas, pavardė, pareigos)

Eil. Nr.	Veiklos pavadinimas	Trukmė (mėn.)	Vykdymo pradžia (metai, mėnuo)	Vykdymo pabaiga (metai, mėnuo)	Atsakingo už vykdymą, asmens vardas, pavardė, pareigos
1.	<i>Pvz. Projektą administruojančių asmenų atranka; konsultanto paslaugų pirkimo organizavimas; vietovės situacijos analizė; viešųjų renginių organizavimas; projekto rezultatų pristatymas ir t. t.</i>				
2.					
3.					

VI. PROJEKTO TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ SĄRAŠAS

(Šioje lentelėje nurodomos tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos: išlaidų pavadinimas, vienetų kaina be PVM, PVM ir bendra suma su PVM, ir prašoma paramos suma pagal konkrečias išlaidų kategorijas.)

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas (pagal išlaidų kategorijas ir rūšis)	Suma be PVM, Lt	PVM, Lt	Bendra suma su PVM, Lt	Prašoma paramos suma, Lt
1.					
2.					
3.					
	Iš viso:				

Pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas _____

VII. PROJEKTO TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ PAGRINDIMAS

(Šioje lentelėje trumpai pagrįskite, kodėl šios išlaidos yra būtinos ir kaip jos prisidės prie projekto tikslų įgyvendinimo. Turi būti atidžiai užpildyta ir pagrįsta, kad vertintojams neliktų abejonių dėl išlaidų pagrįstumo. Nepagrįstos, abejotinos išlaidos gali būti pripažintos kaip netinkamos, o tinkamą išlaidų bendra suma ir prašomos paramos dydis sumažinamas.)

Eil. Nr.	Investicijos / išlaidų pavadinimas (pagal išlaidų kategorijas ir rūšis)	Nuoroda į įgyvendinimo taisyklių skyriaus punktą	Išlaidų poreikio pagrindimas
1.			
2.			
3.			
...			

VIII. PROJEKTO FINANSAVIMO ŠALTINIAI

(Nurodoma, kaip pareiškėjas numato finansuoti projektą, jeigu projekto vertė didesnė negu galima maksimali parama. Turi būti numatytos lėšos, skirtos apmokėti investicijos vertei su PVM, viršijančiai galimos paramos dydį. Pareiškėjas privalo nurodyti finansavimo šaltinius.)

	Šaltinis	Suma, Lt	Nuoroda į patvirtinantį dokumentą / informacijos šaltinį
1.	Paramos lėšos (planuojamos gauti paramos lėšos, kurios numatomos naudoti projektui finansuoti)	_ _ _ _	
2	Pareiškėjo lėšos (nurodoma, kaip pareiškėjas numato finansuoti projektą, jeigu dalį projekto išlaidų numato padengti pareiškėjas)	_ _ _ _	
3.	Nacionalinės lėšos:	_ _ _ _	
3.1.	savivaldybių disponuojamos lėšos	_ _ _ _	
3.2	kiti nacionalinių lėšų šaltiniai	_ _ _ _	
4.	Kiti finansavimo šaltiniai	_ _ _ _	

5	Paskola (nurodoma banko ar kito paskolos davėjo paskola)	_ _ _ _	
6	Bendra projekto vertė (1+2+3+4+5)	_ _ _ _	

IX. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO (PRIEŽIŪROS) RODIKLIAI

(Pildoma atsižvelgiant į projekto pobūdį. Turi būti nustatyti planuojami projekto rezultatai bei jų matavimo rodikliai, išreiškiami kiekybine išraiška. Rodiklių pagalba, vertinant įsipareigotų rodiklių pasiekimo laipsnį, projekto įgyvendinimo metu yra stebima ir vertinama projekto įgyvendinimo eiga, taip pat nustatoma, kiek projektas prisideda prie Programos priemonės tikslų įgyvendinimo.)

Eil. Nr.	Rodikliai	Prieš projektą (skaičius ir matavimo vnt.)	Po projekto įgyvendinimo (skaičius ir matavimo vnt.)
1.	Dalyvių, sėkmingai pabaigusių mokymo kursus, skaičius, iš jų:		
1.1.	vyrų		
1.2.	moterų		
2.	Užimtumo augimas		
2.1.	vyrų		
2.2.	moterų		
...			

Pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas _____

X. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĖJO ADMINISTRACINIUS GEBĖJIMUS IR PAJĖGUMUS ĮGYVENDINTI PROJEKTĄ

Pareiškėjo (VVG) administraciniai gebėjimai ir pajėgumai projektui įgyvendinti	<i>Pagrindžiama, kad projektą administruojantis(-ys) asmuo(-enys) turi administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų vykdyti priemonės „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ veiklos sritį „Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti“,</i>
--	---

XI. PARAMOS VIEŠINIMO PRIEMONĖS

(Nurodomos viešinimo priemonės, kurias pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas įsipareigoja vykdyti pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymą Nr. 3D-191 „Dėl Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#); 2009, Nr. [16-644](#).)

Eil. Nr.	Viešinimo priemonės	
1.	Aiškinamasis stendas (privaloma)	☐ Taip ☐ Ne

2.	Papildomos priemonės (neprivaloma) (jei taip, įrašykite, kokios)	☐ Taip	☐ Ne
----	--	-------------------------------	-----------------------------

XII. KITA INFORMACIJA

(Šioje lentelėje pareiškėjas atsako į pateiktus klausimus, pažymima ženklų „X“ ties žodžiu „Taip“ arba „Ne“).

1.	Ar esate atsiskaitęs su Valstybine mokesčių inspekcija?	☐ Taip	☐ Ne
2.	Ar esate atsiskaitęs su Valstybiniu socialinio draudimo fondu?	☐ Taip	☐ Ne
3.	Ar patvirtinate, kad projekte numatytos ir pagal šią priemonę finansuojamos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų ³ ?	☐ Taip	☐ Ne
4.	Ar tvarkote (įsipareigojate tvarkyti) buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytus reikalavimus?	☐ Taip	☐ Ne
5.	Ar projektas parengtas atsižvelgiant į EB horizontaliąsias sritis: darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės (jo poveikis šių principų požiūriu yra neutralus arba teigiamas)	☐ Taip	☐ Ne
6.	Ar užtikriname, kad projektas turės tęstinumo galimybes (ar įsipareigojate kreiptis paramos pagal priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“)	☐ Taip	☐ Ne
7.	Ar įsipareigojate nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, sąlygų ir gyvenamosios vietos, neparduoti ir kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos lėšas įgytą turtą mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo?	☐ Taip	☐ Ne
8.	Ar ketinate dalyvauti kitose Kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonėse?	☐ Taip	☐ Ne
		Jei taip, įrašykite, kuriose:	

Pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas _____

XIII. PATEIKIAMAI DOKUMENTAI

Šioje lentelėje Pareiškėjas pasitikrina, ar jo pateikiama paramos paraiška yra visiškai sukomplektuota, ir pažymi ženklų „X“, kurios dokumentus pateikia, nurodydamas pateikiamų dokumentų puslapių skaičių).

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Puslapių skaičius
1.	Juridinio asmens registravimo pažymėjimas	☐	
2.	Juridinio asmens steigimo dokumentai, t. y. įstatai; jei juridinis asmuo neturi įstatų, turi būti pateikiamas steigimo sandoris arba bendrieji nuostatai, arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74-2262)	☐	

3.	Veiklos planas	☐	
4.	Dokumentai, pagrindžiantys VVG valdymo organo narių atstovavimo juridiniams asmenims teisėtumą (taikoma tik tiems VVG valdymo organo nariams, kurie atstovauja juridiniams asmenims)	☐	
5.	Informacija apie VVG atstovaujamų kaimo vietovių gyventojų skaičių ⁴	☐	
6.	Informacija apie VVG atstovaujamą teritoriją žemėlapis ar kartoschema	☐	
7.	Projekto vadovo gyvenimo aprašymas (CV) ⁵	☐	
8.	Projekto finansininko gyvenimo aprašymas (CV) ⁵	☐	
9.	Projekto administratoriaus gyvenimo aprašymas (CV) ⁵	☐	
10.	Asmens iki 25 metų amžiaus VVG valdymo organo, turinčio sprendimų priėmimo teisę, sudėtyje asmens tapatybės dokumento kopija	☐	
11.	Mokymo kursų baigimo pažymėjimai, patvirtinantys ne mažiau kaip 1/3 VVG valdymo organo narių dalyvavimą mokymo kursuose ⁶	☐	
12.	Komerciniai pasiūlymai konkrečioms prekėms, paslaugoms, darbams iš prekių tiekėjų, paslaugų teikėjų, rangovų arba kiti dokumentai ⁷ , pagrindžiantys numatytą išlaidų vertę ⁸	☐	
13.	Finansinės atskaitomybės dokumentai už praėjusius ir ataskaitinius finansinius metus (naujai įregistruoti juridiniai asmenys teikia ūkinės veiklos pradžios balansą)	☐	
14.	Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo galimybes apmokėti numatytą projekto dalį (tuo atveju jei bendra projekto vertė viršija didžiausią galimą gauti paramos sumą)	☐	
15.	Kiti dokumentai	☐	

³ Taip pat vertinama, ar pareiškėjas neragavęs paramos 2007–2013 m. strategijai parengti ir arba atnaujinti pagal Gaires pareiškėjams, teikiantiems projektus 2006 metais pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemonės „Leader+ pobūdžio priemonė“ veiklos srities „Ilgūdžių įgijimas“ sektorių „Techninė parama kaimo vietovių studijoms, jų vertinimui, paraiškų paramai gauti ir integruotų bandomųjų strategijų parengimui, atsižvelgiant į susijusių gyventojų poreikius, parengtų bandomųjų strategijų tobulinimui“, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. 3D-336 (Žin., 2006, Nr. [90-3543](#)).

⁴ Gyventojų skaičius nurodomas remiantis oficialiais Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Statistikos departamentas) kaupiamais duomenimis. Jei Statistikos departamentas šios informacijos neturi, vadovaujamas savivaldybių ir (arba) seniūnijų duomenimis, kurie turi būti patvirtinti institucijos antspaudu ir atsakingo asmens parašu. Šie duomenys veiklos plane ir paramos paraiškoje pateikiami praėjusiųjų arba einamųjų metų, kuriais yra teikiama paramos paraiška, nurodant jų šaltinį ir metus.

⁵ Jeigu paramos paraiškos pateikimo metu pareiškėjas neturi paskirto asmens (-ų), turinčio (-ių) administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų vykdyti priemonę „Parama VVG veiklai, ilgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ ir administruoti viešąsias lėšas, paramos paraiškoje nurodoma, kad projektą administruojantis (-ys) asmuo (-ys) bus atrinktas (-i) užtikrinant pakankamus atrenkamo (-ų) asmens (-ų) administracinius, metodinius ir finansų valdymo gebėjimus

vykdyti priemonę „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ ir administruoti viešąsias lėšas (t. y. paramos paraiškoje nurodomi konkretūs kriterijai, pagal kuriuos bus atrenkamas (-i) projektą administruojantis (-ys) asmuo (-ys).

⁶ Šis reikalavimas taikomas tik toms VVG, kurios nėra gavusios paramos pagal BPD priemonę „Leader+ pobūdžio priemonė“.

⁷ Komerciniai pasiūlymai parenkami pareiškėjo nuožiūra, siekiant nustatyti galimą išlaidų vertę. Pareiškėjas turi pagrįsti komercinio pasiūlymo pasirinkimą. Jei bus priimtas sprendimas skirti paramą projektui įgyvendinti, pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį su Agentūra, privalės organizuoti pirkimus, vadovaudamasis Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#); 2009, Nr. [21-834](#)) nustatyta tvarka. Nereikalaujama pateikti komercinių pasiūlymų tuomet, kai numatomos išlaidos yra susijusios su kelionėmis (jei pareiškėjas planuoja naudoti jam nuosavybės teise priklausančią transporto priemonę), susijusios su atsiskaitomosios sąskaitos, kuri skirta paramos lėšoms, atidarymu ir aptarnavimu.

⁸ Kiti dokumentai, pagrindžiantys numatytų išlaidų vertę, gali būti:

1) VVG valdymo organo posėdžio protokolo išrašai, kuriuose būtų nustatytos konkrečios sumos vienoms arba kitoms išlaidoms pagrįsti (vadovaujantis internete arba kituose viešuose informacijos šaltiniuose pateikiama informacija);

2) ištrauka iš interneto (puslapis iš interneto) ir atitinkamas išlaidų poreikio pagrindimas paramos paraiškoje;

3) atlygio pagrindimas projektą administruojantiems asmenims užskaitomas atsižvelgiant į paramos paraiškoje pateiktą informaciją, pagal kurią įmanoma preliminarai nustatyti vidutinį atlyginimą vienam projektą administruojančiam asmeniui, t. y. tenkančią išlaidų dalį bei atsižvelgiant į VVG valdymo organo sprendimo dėl minėtų išlaidų pagrindimą;

4) tiekėjų ar teikėjų apklausos pažymos;

5) VVG valdymo organo/valdymo organo vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas skirti atitinkamą sumą kokiai nors išlaidai (atlyginimams ir pan.) arba įsipareigojimas dėl atitinkamos lėšų sumos skyrimo projekto įgyvendinimo metu pagal vieną ar kitą išlaidų kategoriją;

6) tais atvejais, kai projekte yra numatytos išlaidos, susijusios su nakvyne, apgyvendinimu, užmezgant bendradarbiavimo ryšius su kitomis EB valstybių narių VVG, tačiau pareiškėjas nepateikė komercinių pasiūlymų arba kitų dokumentų, pagrindžiančių šių išlaidų vertę, Agentūra gali vadovautis Lietuvos Respublikos finansų ministro 1996 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 116 „Dėl dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos normų vykstantiems į užsienio komandiruotes“ (Žin., 1996, Nr. [114-2660](#)).

Pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas _____

XIV. PAREIŠKĖJO DEKLARACIJA

Aš, žemiau pasirašęs (-iusi), patvirtinu, kad: – šioje paramos paraiškoje ir prie jos pridėtuose dokumentuose pateikta informacija, mano žiniomis ir įsitikinimu, yra teisinga; – šis projektas bus įgyvendinamas taip, kaip nurodyta šioje paramos paraiškoje ir jos prieduose; – prašoma parama yra minimali projektui įgyvendinti reikalinga suma; – organizacija, kuriai aš atstovauju, nėra pažeidusi jokios kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš EB arba Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų; – organizacijai, kuriai aš atstovauju, nėra iškelta byla dėl bankroto, ji nėra likviduojama; – man nežinomos kitos šiame dokumente nenurodytos priežastys, dėl kurių projektas negalėtų būti įgyvendintas ar jo įgyvendinimas būtų atidedamas, arba dėl kurių projektas nebūtų įgyvendintas nustatytu laikotarpiu; – paramos paraiška gali būti atmesta, jeigu joje pateikti ne visi prašomi duomenys (įskaitant šią deklaraciją); – žinau, kad Agentūra gali patikrinti pateiktus duomenis bei atlikti patikrą, vietoje, taip pat gauti papildomos informacijos apie mano projekto ir su juo susijusią, veiklą. Pateiktus duomenis kontrolės tikslams gali panaudoti ir kitos Lietuvos Respublikos ir EB institucijos. Esu informuotas, kad: – Agentūra tikrins pateiktus duomenis kituose valstybės registruose ir duomenų bazėse; – duomenys apie gaunamą, (gautą) paramą, bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti EB finansinius interesus EB ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka; – turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant EB ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų. Esu informuotas, kad duomenų valdytojas yra Agentūra. Įsipareigoju: – vykdyti reguliarią, projekto įgyvendinimo stebėseną tam, kad būtų užtikrintas projekto įgyvendinimas, kaip numatyta paramos paraiškoje; – nereikalauti išmokėti paramos lėšų jei padarytos išlaidos neįtrauktos į tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą, arba jei jos padarytos nesilaikant Žemės ūkio ministerijos numatytos tvarkos; – klaidingai apskaičiuotą, ir pervestą įmano atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumą grąžinti Agentūrai; – tinkamai informuoti Agentūrą, apie bet kokius pasikeitimus, nukrypimus, vykdant projektą; – projekto įgyvendinimo metu priimti studentus atlikti praktiką; – projekto pabaigoje pateikti strategiją ar jos projektą (kaip projekto rezultata); – kreiptis paramos pagal priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“. Sutinku, kad: – informacija apie mano pateiktą paraišką nurodant pareiškėjo pavadinimą projekto pavadinimą paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą būtų skelbiama Agentūros interneto svetainėje; – projekto įgyvendinimas būtų reguliariai stebimas ir tikrinamas, ir įsipareigoju tinkamai saugoti bet kokius dokumentus, susijusius su projektu;

A. V.

Pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas

Jei projektą parengė ir paramos paraišką padėjo užpildyti konsultantas, nurodykite:

Konsultanto vards ir pavardē _____
Institūcijas pavadinimas _____
Telefona ir fakso Nr. _____

PASTABA. Pareiškėjo pateikti duomenys bus apdoroti elektroniniu būdu, juos kontrolės, priežiūros ir vertinimo tikslais gali panaudoti Agentūra, Žemės ūkio ministerija su Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai administravimu susijusios Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos institucijos.

Pareišķejo vadovo ar jo igalioto asmens parašas

1.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-395](#), 2009-05-29, Žin., 2009, Nr. 66-2649 (2009-06-04); Žin., 2009, Nr. 68-0 (2009-06-09), i. k. 1092330ISAK003D-395
Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 3D-507 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Parama VVG veiklai, įgydžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti" antrosios veiklos srities "Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-686](#), 2009-09-17, Žin., 2009, Nr. 113-4830 (2009-09-22), i. k. 1092330ISAK003D-686

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 3D-507 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti" antrosios veiklos srities "Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-113](#), 2010-02-12, Žin., 2010, Nr. 20-956 (2010-02-18), i. k. 1102330ISAK003D-113

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 3D-507 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti" antrosios veiklos srities "Techninė parama kaimo vietovių studijoms atlikti, vietos plėtros strategijoms rengti ir (arba) atnaujinti, asmenims, rengiantiems arba atnaujinantiems vietos plėtros strategiją, mokyti" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo